

प्रामाणिक व्यापारी आणि इनपुट टॅक्स क्रेडिट

एडवोकेट किशोर लुल्ला

वस्तू आणि सेवा कायद्या अंतर्गत बऱ्याच वर्षांपासून गाजणारा परंतु व्यापाऱ्यांना अत्यंत त्रासदायक असा विषय म्हणजे विक्रेत्याने कर भरला नाही, विवरणपत्रक भरले नाही, विक्रेता पळून गेला, विक्रेत्याचा जीएसटी नोंदणी क्रमांक रद्द करण्यात आला किंवा त्याने टॅक्स इन्व्हाईस करताना चुका केल्या, अशासारख्या कारणांमुळे खरेदीदाराचा इनपुट टॅक्स क्रेडिट अमान्य केला जातो अशा प्रकारच्या .लाखो नोटिसा देशभर काढलेल्या आहेत एखाद्या नोंदीत व्यापाऱ्याला अशा प्रकारची नोटीस कधी येईल आणि किती नोटिसा येतील याची गणना करता येत नाही समजा असा नोंदीत व्यापारी . विक्रेत्यासोबत गुन्हा करण्यात सामील असेल तर त्या बाबतीत आपल्याला काही बोलायचे कारणच परंतु ज्या नोंदीत व्यापाऱ्याची कोणतीही चूक नसताना त्याने अत्यंत प्रामा .नाहीणिकपणे केलेल्या खरेदीचा जमाखर्च केलेला असेल, प्रत्यक्षात माल आलेला असेल, सर्व विवरणपत्रके वेळेत भरली असतील, तरी देखील वरील कारणांमुळे जर त्याचा इनपुट टॅक्स क्रेडिट अमान्य केला जात असेल तर हा त्याच्यावर भयंकर मोठा अन्याय आहे परंतु सरकारने कायद्यातील तरतुदी . वेगळ्या पद्धतीने पद्धतीने केल्याने आज तरी अशा प्रामाणिक व्यापाऱ्याला न्याय मिळण्याची व्यवस्था दिसत नाही.

माझा प्रश्न त्या पुढचा आहे समजा एखाद्या नोंदीत व्यापाऱ्याला दहा लाख रुपयांच्या खरेदीवरील . एक लाख ऐंशी हजार रुपये इनपुट टॅक्स क्रेडिट अमान्य का करूनये अशा पद्धतीची नोटिस आली आणि जर त्या व्यापाऱ्याने भांडण करण्यात वेळ घालवण्याचा नाही, त्यासाठी अपील करावयाचे नाही आणि कोणतीही डोकेदुखी करून घ्यायची नाही, शांतपणे धंदा करायचा असा निर्णय घेऊन जर त्याने एक लाख ऐंशी हजार रुपये व्याजासह भरायचे ठरवले तर संपूर्ण प्रश्न मिटला असे बऱ्यापैकी सर्वांचे मत पडते. परंतु अधिक तपशीलात जाऊन विचार केला तर खालील काही बाबी भविष्यात घडू शकतात परंतु त्या मुद्द्यांचा विचार करणे जरी आहे म्हणून हा लेख .त्या घडतीलच असे नाही .मी लिहित आहे

सर्वात पहिला मुद्दा म्हणजे भविष्यामध्ये शासन असे म्हणू शकते की सदर व्यापाऱ्याने एक लाख ऐंशी हजार रुपये व्याजासह भरलेले आहेत याचा अर्थ त्याने असे मान्य केले आहे की त्याने . त्यामुळे प्रत्यक्षात मालाची खरेदी .विक्रेत्याकडून फक्त बिल घेतलेले आहे आणि माल घेतलेला नाही झालेलीच नाही आणि म्हणून जर खरेदी झालेली नसेल तर त्याने विक्री देखील लपवली आहे असे गृहीत धरले जाऊ शकते या खरेदी मध्ये नफा मिळवून विक्रीची किंमत काढून त्यावर जीएसटी . जर एखाद्याचा सदरचा आकडा .शिवाय त्यावर व्याज आणि दंड देखील लागेलच .लावला जाऊ शकतो फार मोठा असेल तर कैदेच्या तरतुदींचा देखील सामना करावा लागेल.

दुसरा मुद्दा म्हणजे आयकर कायद्याच्या कलम 271 AAD (1) प्रमाणे सदरचा व्यवहार हा दडवलेला व्यवहार आहे असे गृहीत धरून संपूर्ण रकमे इतकी म्हणजेच ₹१,८०,००० रुपये पेनल्टी लागू शकते.

थोडक्यात म्हणजे डोकेदुखी नको म्हणून प्रामाणिकपणे जर एखाद्या व्यापाऱ्याने कबुली दिली तर तो विषय तेवढ्यावरच संपत नसून भविष्यामध्ये 'आ बैल मुझे मार' अशी अवस्था निर्माण होईल .
.तरी याचा गांभीर्याने विचार केला गेला पाहिजे